



Sprawozdanie merytoryczne Fundacji Court Watch Polska za rok 2017

Wprowadzenie

Nazwa Fundacji: Fundacja Court Watch Polska

Siedzibą Fundacji jest miasto Toruń, adres siedziby: ul. Szosa Chełmińska 54/2, 87-100 Toruń.

Fundacja Court Watch Polska została zarejestrowana 7 kwietnia 2010 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym – Sądzie Rejonowym w Toruniu pod numerem KRS 0000353330. Fundacja posiada NIP 956-277-29-03 oraz REGON 340870870.

Członkami zarządu Fundacji byli: Bartosz Pilitowski, Kamila Popiela, Michał Popiela oraz Stanisław Burdziej.

Przedmiotem działalności Fundacji jest:

1. działalność na rzecz urzeczywistniania zasad demokratycznego państwa prawnego;
2. działalność edukacyjna i naukowa w zakresie prawa, praworządności i wymiaru sprawiedliwości;
3. działalność na rzecz poprawy jakości prawa oraz instytucji wymiaru sprawiedliwości;
4. poprawa świadomości prawnej społeczeństwa;
5. propagowanie i organizowanie wolontariatu;
6. działalność na rzecz praw człowieka oraz swobód obywatelskich;
7. upowszechnianie i wprowadzanie w życie idei i metod sprawiedliwości naprawczej;
8. przeciwdziałanie wykluczeniu osób stykających się z wymiarem sprawiedliwości, w tym readaptacja skazanych;
9. działalność na rzecz osób niepełnosprawnych.



Działalność

Obywatelski Monitoring Sądów

W 2017 Fundacja kontynuowała **program „Obywatelski Monitoring Sądów”**, który prowadzi od początku swojej działalności. W 2017 roku program osiągnął następujące wskaźniki:

Liczba miast, w których prowadzony był monitoring: 79

Liczba sądów, w których prowadzony był monitoring: 133

Liczba obserwatorów: 299

Liczba otrzymanych obserwacji posiedzeń: 3323

Liczba otrzymanych obserwacji budynków sądów: 352

Liczba przeprowadzonych szkoleń: 31

Liczba uczestników szkoleń: 974

Konferencja podsumowująca cykl Obywatelskiego Monitoringu Sądów

Wyniki cyklu monitoringu 2016/2017 zostały przedstawione w raporcie oraz zaprezentowane podczas ogólnopolskiej konferencji pt. **„Zaufanie budowane przez komunikację – trzy kroki do bycia zrozumiałym sędzią”**. Odbyła się ona 26 września 2017 roku w siedzibie Sądu Najwyższego w Warszawie. W konferencji udział wzięło 120 uczestników, w tym 107 sędziów. Konferencję otworzyła Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego prof. dr hab. Małgorzata Gersdorf. Swoje przemówienie wygłosił także rzecznik prasowy Sędziego Sądu Najwyższego Michał Laskowski oraz dr Stanisław Burdziej z zarządu Fundacji. W trakcie konferencji odbyły się dwa panele edukacyjne:

- komunikacja instytucjonalna: blok zaplanowano z myślą o osobach pełniących funkcje kierownicze oraz osobach odpowiedzialnych za komunikację sądów i stowarzyszeń sędziowskich, które muszą myśleć o komunikacji strategicznie, docierać do różnych grup odbiorców oraz radzić sobie z kryzysami medialnymi;
- komunikacja indywidualna: blok zaplanowano z myślą o sędziach orzecznikach, którzy coraz częściej stają przed wyzwaniem nie tylko zrozumiałego komunikowania do stron, ale także do coraz częściej obecnych na salach kamer oraz mediów społecznościowych.

Zaprezentowane tematy oraz prelegenci:

A. Komunikacja instytucjonalna

- Strategiczne podejście do komunikacji - Agata Tyszkiewicz;
- Komunikacja w sytuacji kryzysu medialnego - SSO Artur Ozimek, Sąd Okręgowy w Lublinie;
- Budowanie relacji instytucji z otoczeniem poprzez media społecznościowe - dr Mariusz Ciarka, Rzecznik Prasowy Komendy Głównej Policji.

B. Komunikacja indywidualna

- Wyjaśnić w sposób zrozumiały dla stron, czyli jak? - dr Tomasz Piekot, Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego;
- Kamera na sali rozpraw – sprzymierzeniec czy wróg? - Tatiana Mindewicz-Puacz;



- Obecność w życiu publicznym i mediach społecznościowych, która buduje zaufanie - Bartosz Pilitowski.

Plebiscyt „Obywatelski Sędzia Roku”

Konferencja zakończyła się ogłoszeniem wyników plebiscytu **“Obywatelski Sędzia Roku”**. Został nim wybrany sędzia Bartosz Łopalewski z Sądu Rejonowego w Nowym Sączu.

Wokanda Obywatelska

W 2017 roku Fundacja kontynuowała prowadzenie **serwisu WokandaObywatelska.pl**. Na zgłoszone poprzez serwis rozprawy sądowe są zapraszani wolontariusze Fundacji. W 2017 roku zostało przyjęte 779 zgłoszeń.

Program Edukacji Prawnej

W 2017 roku Fundacja kontynuowała **Program Edukacji Prawnej** i przeprowadziła symulacje rozpraw sądowych oraz rozgrywki w grę Prawopolis w 9 szkołach ponadgimnazjalnych w całej Polsce. W ramach programu Fundacja zaangażowała się także w lokalne i ogólnopolskie akcje edukacyjnych, jak na przykład Dzień Edukacji Prawnej (WPiA UŁ, w Sądach Okręgowych w Warszawie i w Nowym Sączu, w Sądach Rejonowych w Gryfinie, Katowicach-Zachód i Białymstoku) i Dzień Wymiaru Sprawiedliwości. Łącznie w rozgrywkach wzięło udział 690 uczniów. Nową wersję gry Prawopolis udało się wydać dzięki zbiorce crowdfundingowej na internetowym portalu Wspieram.to i pozyskać do współpracy przy jej wydaniu prestiżowych partnerów, takich jak Rzecznika Praw Obywatelskich dr. Adama Bodnara, samorządy prawnicze, profesor Ewę Łętowską, sędzię Annę Marię Wesołowską, wielu patronów medialnych i profesjonalnego polskiego wydawcę gier - firmę Granna. Artykuł na temat gry oraz zbiórki pojawiały się na stronie internetowej Rzeczpospolita.pl. Przedstawiciele Fundacji wzięli udział w Open'er Festival, Slot Art Festival i Festiwalu Przystanek Woodstock, gdzie uczestnicy tych festiwali mieli możliwość zagrania w Prawopolis oraz wzięcia udziału w symulacji rozprawy sądowej.

Projekt „Mam to w BIP-ie!”

W 2017 roku Fundacja kontynuowała prowadzenie serwisu **Mam to w BIP-ie!** Jego celem jest monitorowanie dostępności Biuletynów Informacji Publicznej dla osób niewidomych. W ciągu roku dokonano 4051 obserwacji.

Projekt POWER 2.6 Konwencja ONZ

W 2017 roku Fundacja wraz z Fundacją Stabilo (Liderem) i Fundacją na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „ARKADIA” rozpoczęła realizację projektu pn. „Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych w województwie kujawsko-pomorskim”. Projekt jest dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020. W ramach projektu 50



instytucji zostanie poddanych szczegółowemu audytowi połączonemu z monitoringiem, który dotyczyć będzie praktycznej realizacji przez te instytucje zapisów Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Celem projektu jest zwiększenie zdolności łącznie 50 jednostek administracji rządowej i samorządowej działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w zakresie dostosowania do postanowień Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych dzięki dokonaniu analizy zadań tych instytucji, opracowaniu rekomendacji dla ww. 50 instytucji pod kątem dostosowania do postanowień Konwencji oraz wykorzystanie ich, tak aby ułatwić osobom z niepełnosprawnościami korzystanie z usług placówek publicznych.

Raport z monitoringu prawa upadłościowego

25 kwietnia 2017 roku zostały zaprezentowane wyniki badania dotyczącego stosowania nowej instytucji w Polsce – przygotowanej likwidacji (ang. Pre-pack). Konferencję otworzył wiceprezes Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy, sędzia Marcin Krawczyk. Autorami raportu *Pre-pack – instytucja przygotowanej likwidacji w pierwszym roku obowiązywania w Polsce* są: Martyna Hoffman, Anna Hrycaj, Marcin Kubiczek, Bartosz Pilitowski i Karol Tatar.

Raport „Ocena polskiego sądownictwa w świetle badań”

18 maja 2017 w ramach XIV Święta Prawników w Krakowie na publicznej debacie spotkali się Wiceminister Sprawiedliwości SSR Łukasz Piebiak, prezes Stowarzyszenia Sędziów Polskich Iustitia SSO prof. Krystian Markiewicz oraz prezes Fundacji Court Watch Polska Bartosz Pilitowski. Debata poprowadził red. Tomasz Pietryga – szef działu prawnego Rzeczypospolitej, a otworzyli ją r. pr. Karol Tatar oraz adw. Roman Sygulski z zarządu Stowarzyszenia Ars Legis. Podczas spotkania Fundacja zaprezentowała wyniki raportu *Ocena polskiego sądownictwa w świetle badań*. Wydarzenie patronatem objęli: Minister Sprawiedliwości, Naczelna Rada Adwokacka, Krajowa Rada Komornicza, Izba Notarialna w Krakowie i Okręgowa Izba Radców Prawnych w Krakowie.

Wydanie książki „Antoni Górski. Człowiek i Sędzia”

2 czerwca 2017 r. w Sądzie Najwyższym w Warszawie odbyła się prezentacja książki *Antoni Górski. Człowiek i Sędzia* pod red. Anety Łazarskiej, Tomasza Pietrygi i Bartosza Pilitowskiego stanowiąca zbiór felietonów, artykułów i wywiadów sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Górskiego. Książka zawiera również przegląd orzecznictwa pana sędziego. Książka została wydana w związku z przejściem sędziego Antoniego Górskiego w stan spoczynku.

Opiniowanie i konsultowanie projektów aktów prawnych

W ciągu roku personel Fundacji na bieżąco śledził i w razie potrzeby odnosił się w przestrzeni publicznej do publikowanych projektów ustaw kluczowych dla działania sądownictwa: o ustroju sądów powszechnych, Sądzie Najwyższym, Krajowej Radzie Sądownictwa oraz Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury. Fundacja przypomniała postulaty związane z wyborem kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie przekazane Ministerstwu



Sprawiedliwości pod koniec 2015 roku. W celu lepszego zrozumienia konsekwencji wejścia w życie niektórych ustaw przygotowywane były i szeroko publikowane infografiki.

W związku z trwającymi w Polsce reformami dotyczącymi sądownictwa Fundacja przygotowała *Pakiet Obywatelski*. Jest to zbiór propozycji zwiększających obywatelską kontrolę nad władzą sądowniczą w Polsce, które mogą przyczynić się do budowania powszechnego i trwałego zaufania do trzeciej władzy. Głównego jego założenia to: publiczne przesłuchania kandydatów na sędziego Sądu Najwyższego, losowy dobór składów orzekających w sprawach rozpatrywanych przez Sąd Najwyższy, publiczne przesłuchania kandydatów na członków Krajowej Rady Sądownictwa, włączenie lokalnych komisji w procedurę wyboru sędziów sądów powszechnych.

23 listopada 2017 roku odbyło się spotkanie robocze dotyczące udziału obywateli w wymiarze sprawiedliwości zorganizowane przez Departament Nadzoru Administracyjnego w Ministerstwie Sprawiedliwości. Na spotkaniu Fundację reprezentował dr Stanisław Burdziej. W dyskusji skoncentrowano się na instytucji ławnika i koncepcji wprowadzenia w Polsce sędziów pokoju. W imieniu zarządu Fundacji dr Burdziej zaproponował podjęcie działań, które zapewnią większe zróżnicowanie osób, które decydują się zostać ławnikami, zarówno pod względem wieku jak i płci.

Współpraca krajowa – szkolenia i konferencje dla sędziów

W 2017 roku przeprowadzono 3 szkolenia dla sędziów połączone z prezentacją wyników monitoringu: 13 II 2017 roku w Sądzie Rejonowym w Białymstoku, 16 V 2017 roku w Sądzie Okręgowym w Krakowie, 22 V 2017 roku w Sądzie Okręgowym w Warszawie.

W dniach 18-20 września 2017r. odbył się XIX Kongres Stowarzyszenia Sędziów Rodziny w Polsce pod hasłem "Sąd rodzinny a zmiany w życiu społecznym". Bartosz Pilitowski przedstawił działalność Fundacji w zakresie obywatelskiego monitoringu sądów i podstawowe ustalenia oraz tezy wynikające z raportu z realizacji projektu.

W dniach 9-11 października 2017 roku odbył się II Zjazd Stowarzyszenia Sędziów Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych w Krakowie. W spotkaniu wzięło udział ponad 80 sędziów oraz zaproszeni goście. Bartosz Pilitowski przedstawił przeprowadzone przez Fundację badania działania prawa upadłościowego i instytucji pre-packu.

Współpraca międzynarodowa

Przedstawiciel Fundacji wziął tradycyjnie udział w *Trial Monitoring Meeting* organizowanym dla przedstawicieli misji OBWE oraz organizacji z regionu zajmujących się monitoringiem procesów sądowych. Spotkanie odbyło się w Skopje i zorganizowane było przez **Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE**.



28-29 listopada 2017 roku Bartosz Pilitowski i Martyna Hoffman wzięli udział w konsultacjach raportu "Needs Assessment Report: Gender, Diversity and Justice" ("Raport oceniający potrzeby: płeć, różnorodność i sprawiedliwość") na zaproszenie Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE. Przedstawiciele Fundacji zaprezentowali wyniki prowadzonych badań w zakresie dostępności polskich sądów oraz innych instytucji publicznych. Podczas spotkania została również nawiązana relacja z wiceprzewodniczącym Komisji Praw Osób z Niepełnosprawnościami ONZ – Damjanem Taticiem, z którym skonsultowano realizowane przez nas badanie dostępności instytucji publicznych w województwie kujawsko-pomorskim zgodnie z wytycznymi "Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych".

Wybrane wystąpienia medialne

W lutym 2017 roku Bartosz Pilitowski udzielił komentarza w sprawie reformy ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa dla Gazety Prawnej oraz „Magazynu Ekonomicznego” w Radio RDC. Tematy związane z naborem sędziów zostały poruszone w wywiadach dla Kultury Liberalnej i Gazety Pomorskiej. Bartosz Pilitowski gościł również w programie "Studio Polska", prowadzonym przez Katarzynę Matuszewską i Jacka Łęskiego, który miał dotyczyć reformy wymiaru sprawiedliwości.

17 lutego 2017 roku Bartosz Pilitowski gościł w audycji "Szukając dziury w całym", gdzie rozmawiał z red. Łukaszem Warzechą na temat Obywatelskiego Monitoringu Sądów.

21 lutego 2017 „Kultura Liberalna” opublikowała tekst Bartosza Pilitowskiego nt. ponownego wprowadzenia instytucji asesora sądowego pt. „Dwudziestolatkowie sędziami? Ziobro nie widzi problemu”.

W marcu 2017 roku komentarze Bartosza Pilitowskiego dotyczące reformy wymiaru sprawiedliwości pojawiły się w programie „Czarno na biały” w TVN24, w programie redaktora Tomasza Pietrygi #RZECZoPRAWIE, w tygodniku „Do Rzeczy”

W kwietniu 2017 roku Bartosz Pilitowski również uczestniczył w programie #RZECZoPRAWIE. Podczas rozmowy z red. Mateuszem Rzemkiem poruszono kwestie dotyczące oczekiwań Polaków wobec sądów. Bartosz Pilitowski udzielił wywiadu red. Mirze Suchodolskiej z Dziennika Gazety Prawnej na temat planowanych reform sądownictwa, ale również podejścia do zawodu sędziego.

W Dniu Wymiaru Sprawiedliwości prezes Fundacji Court Watch Polska, Bartosz Pilitowski, gościł w programie TVP2 – "Pytanie na Śniadanie". Obok niego w studiu zasiadła sędzia Marta Kożuchowska-Warywoda – prezes warszawskiego oddziału Stowarzyszenia Sędziów Polskich Iustitia. Rozmowa dotyczyła obchodów Dnia Wymiaru Sprawiedliwości, Wokandy Obywatelskiej oraz gry planszowej "Prawopolis".



W lipcu 2017 roku Bartosz Pilitowski rozmawiał z Marcinem Kozłowskim na temat reform sądownictwa, wywiad został opublikowany przez portal gazeta.pl. W Dzienniku Gazecie Prawnej ukazał się artykuł Karoliny Nowakowskiej "Dlaczego Polacy mają tak złe zdanie o wymiarze sprawiedliwości?" z obszernymi komentarzami prezesa Fundacji. O wątpliwościach dotyczących zaprezentowanych reform, a także proponowanych przez Fundację postulatów informowaliśmy przez Polskie Radio 24, Tok FM, Gazeta Pomorska.

W grudniu 2017 roku odbyła się Debata Polskiego Radia 24 o wpływie reformy na wymiar sprawiedliwości, w której wzięli udział Piotr Andrzejewski, adwokat i członek Trybunału Stanu, Sebastian Gajewski z Centrum im. I. Daszyńskiego, Andrzej Sadowski z Centrum im. Adama Smitha i Narodowej Rady Rozwoju oraz Bartosz Pilitowski.

Znaczące zdarzenia prawne

W 2017 roku odnotowano następujące **zdarzenia prawne** o znaczących skutkach dla działalności i sytuacji finansowej Fundacji:

1. 20 lutego 2017 roku podpisano umowę partnerską z Kujawsko-Pomorską Federacją Organizacji Pozarządowych na rzecz realizacji projektu „Monitoring prawa do sądu w latach 2019-2020”, składanego w formie wniosku w konkursie działania 2.16 Usprawnienie procesu stanowienia prawa „Prowadzenie przez organizacje strażnicze działań w zakresie monitorowania prawa na poziomie krajowym” Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.
2. 21 lutego 2017 roku podpisano umowę o dofinansowanie projektu „Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych w województwie kujawsko-pomorskim” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt jest realizowany w partnerstwie z Fundacją Stabilo (Lider) i Fundacją na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „ARKADIA”. Łączna wysokość wydatków kwalifikowalnych wynosi 1 689 350,40 zł do wykorzystania w latach 2017-2018.
3. Podpisano List Intencyjny z Fundacją Media 3.0 dotyczący zawarcia partnerstwa w zakresie wystąpienia z wnioskiem o dofinansowanie projektu „Otwartepaństwo.pl” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.
4. 9 maja 2017 roku podpisano umowę o współpracy z Krajową Izbą Radców Prawnych w zakresie edukacji prawnej i wsparcia finansowego działań realizowanych przez Fundację na rzecz podnoszenia świadomości prawnej społeczeństwa. Na ten cel została przekazana darowizna w wysokości 10 000 zł.
5. W lipcu 2017 roku podpisano z Fundacją im. S. Batorego umowę na grant przeznaczony na prowadzenie działalności statutowej na kwotę 25 000 zł do wykorzystania w 2017 roku.
6. 10 sierpnia 2017 roku podpisano umowę o współpracy z Okręgową Izbą Radców Prawnych w Poznaniu w zakresie edukacji prawnej i wsparcia finansowego działań realizowanych przez Fundację na rzecz podnoszenia świadomości prawnej społeczeństwa. Na ten cel została przekazana darowizna w wysokości 10 000 zł.



7. 4 września 2017 roku podpisano umowę o współpracy z Okręgową Izbą Radców Prawnych w Warszawie w zakresie edukacji prawnej i wsparcia finansowego działań realizowanych przez Fundację na rzecz podnoszenia świadomości prawnej społeczeństwa. Na ten cel została przekazana darowizna w wysokości 10 000 zł.

Finanse

1. Informacja o wysokości uzyskanych przychodów w 2017 r. z wyodrębnieniem ich źródeł:

- a. Darowizny: 168 833,44 zł
- b. Dotacje: 323 910,01 zł
- c. Odpłatna działalność pożytku publicznego: 105 081,64 zł
- d. Przychody z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych: 8 267,10 zł
- e. Przychody finansowe: 377,02 zł
- f. Wynik finansowy działalności gospodarczej: 0 zł
- g. Procentowy stosunek przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z pozostałych źródeł: nie dotyczy

2. Informacja o poniesionych kosztach na:

- a. Realizację celów statutowych – działalność nieodpłatna: 428 380,87 zł
- b. Realizację celów statutowych – działalność odpłatna: 210 865,12 zł
- c. Administrację: 26 498,12 zł
- d. Działalność gospodarczą: 0 zł
- e. Pozostałe koszty: 0 zł

3. Pozostałe dane o:

- a. Liczbie osób zatrudnionych w Fundacji: 6
- b. Łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych przez Fundację z podziałem na:
 - i. Wynagrodzenia: 247 593,26 zł
 - ii. Nagrody: 0 zł
 - iii. Premie: 0 zł
 - iv. Inne świadczenia: 0 zł
 - v. Z wyodrębnieniem całości tych wynagrodzeń osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej: nie dotyczy
- c. Wysokości rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłacanego łącznie członkom zarządu i innych organów fundacji oraz osobom kierującym wyłącznie działalnością gospodarczą z podziałem na:
 - i. Wynagrodzenia: 0 zł
 - ii. Nagrody: 0 zł
 - iii. Premie: 0 zł
 - iv. Inne świadczenia: 0 zł
- d. Wydatkach na wynagrodzenia z umów zlecenia i dzieło: 179 779,74 zł
- e. Udzielonych przez fundację pożyczkach pieniężnych, z podziałem według ich



- wysokości, ze wskazaniem pożyczkobiorców o warunkach przyznania pożyczek oraz z podaniem podstawy statutowej udzielania takich pożyczek: nie dotyczy
- f. Kwotach ulokowanych na rachunkach bankowych ze wskazaniem banku: 48 095,02 zł w Alior Banku
 - g. Wartości nabytych obligacji oraz wielkości objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek: nie dotyczy
 - h. Nabytych nieruchomościach, ich przeznaczeniu oraz wysokości kwot wydatkowanych na to nabycie: nie dotyczy
 - i. Nabytych pozostałych środków trwałych: nie dotyczy
 - j. Wartości aktywów i zobowiązań Fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzanych dla celów statystycznych:
 - i. Aktywa: 160 321,30 zł
 - ii. Zobowiązania: 28 460,49 zł
- 4. Dane o działalności zleconej fundacji przez podmioty państwowe i samorządowe:**
Brak
- 5. Informacja o rozliczeniach fundacji z tytułu ciężących zobowiązań podatkowych:**
Zobowiązania na dzień 31.12.2017 wyniosły 3 756,53 zł, w tym 3 342,53 zł względem ZUS i 414,00 zł względem Urzędu Skarbowego (PIT).
- 6. Informacja dotycząca przeprowadzenia kontroli w okresie sprawozdawczym:**
W okresie sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli działalności Fundacji.